

כפר קרע - כפר קרע

רקע כללי

כפר קרע הינו יישוב ערבי מוסלמי השוכן בבקעת ואדי ערה השוכן כ- 20 ק"מ מזרחית לחדרה ו- 10 ק"מ מערבית לעיר אום אלפחם.

הכפר נמצא על ציר כביש 65 חדרה - עפולה. מזרחית לכביש 6 (חוצה ישראל) וגובל במחלף עירון.

תחום שיפוט הכפר נמצא בין כביש מחנה גולני (מצפון לנחל ברקן) צפונה וכביש 65 דרומה ועד לדרך המוביל הארצי וכביש 6 במערב וכפר עארה במזרח.

הכפר משתרע על כ- 7,811 דונם קרקע שהוא תחום שיפוט המועצה המקומית, ושטח השיפוט המומלץ על פי הוועדה הגיאוגרפית עומד על 9,097.8 דונם. לפני קום המדינה שטח היישוב היה 24,000 דונם כאשר עיקר הקרקע שימשה דאז לחקלאות.

תושבי כפר קרע הגיעו למקום לפני יותר מ- 300 שנה מכפר קרע המקורית שנמצאת בנפת קלקיליה עקב כסוכים עם תושבי הכפרים מסביב. ומאז הצטרפו לכפר קרע משפחות רבות ממקומות שונים.

היישוב נקרא כפר-קרע בעברית כפר הדלעת מאחר והתושבים הצטיינו בגידול הדלעת.

עם הקמת היישוב, התושבים התפרנסו מגידולים חקלאיים, גידולי פלחה, גידול ירקות ומטעים, ובשנים האחרונות היישוב מתאפיין בחיי מסחר משגשגים, רוב תושביו עוסקים כפקידים במוסדות המדינה ובעסקים שונים לצד עצמאיים העוסקים במסחר.

בכפר-קרע קיימים כ- 5200 בתי אב וכיום מספר התושבים מגיע לכ- 21,000 נפשות. תכנית מתאר כוללת שאושרה בתנאים, וכיום מעל ל- 90% משטח היישוב נמצא בהליכי תכנון מתקדמים להכנת תכנית מפורטת, שני מתחמים 14+15 הם שטחים ירוקים, ומתוך 13 מתחמים בתחום הכוללת נמצאים כיום 12.5 מתחמים בהליכי תכנון להכנת תכנית מפורטת בשלבים מתקדמים, תכנית תמל 1116 במערב היישוב המכילה כ- 8000 יח"ד. היישוב שוקד על הכנת תכנית מפורטת להקמת אזור תעסוקה ותעשייה בלתי מזהמת מערבית לכניסה ליישוב בצמוד לכביש 65, ואחר בצמוד לכביש 6 במערב היישוב. מתחם עין וורדה אושר להפקדה והמכיל כ- 1000 יח"ד וייעודים לבניית מוסדות ציבור.

המועצה המקומית בכפר-קרע מונתה לראשונה ב- 1.9.1958 ובשנת 1960 נערכו הבחירות הראשונות לרשות המקומית. ביום 09/05/2023 הכריז שר הפנים משה ארבל על היישוב כעיר ואם בישראל.

בהנהגת המועצה המקומית עבר היישוב שורה ארוכה של תהליכים חברתיים לכיוון אורבניזציה, פיתוח כלכלי חינוכי, הונחו רשתות, חשמל, מים, ביוב, ניקוז, מערכת תחבורה ציבורית ומערך כבישים מפותח, טלפונים, רשת כבלים וכדומה.

מערכת חינוך מתקדמת ומפותחת הכוללת 10 בתי ספר: 6 בתי ספר יסודיים, שלוש חטיבות ביניים, בי"ס תיכון עיוני, בי"ס תיכון מח"ט טכנולוגי ברנקו וייס, בי"ס יסודי דו לשוני אשר לומדים בו ערבים ויהודים יחדיו בכל כיתה, 13 גני ילדים חובה, 22 טרום חובה (8 רשמיים ו- 14 מוכר שאינו רשמי בבעלות עמותות מקומיות), בית ספר למחוננים אזורי ובית ספר לאוטיזם בין רשותי.

ביישוב קיימים בין היתר: מתנ"ס עירוני, בית נוער, מרכז צעירים, ספרייה עירונית, שתי אולמות ספורט, אצטדיון כדורגל, מגרש כדורגל סינטטי עם מלתחות וטריבונות, שני מגרשים מיני פיץ', טיילת אלהוארנה לאורך נחל ברקן, וטיילת ממזרח לגן הבאר, שני גנים ציבוריים – משחקיות לילדים, גן מוזיקאלי, ג'מבורי, מרכז תרבות המכיל 530 מושבים, בית הארחה (بيت الضيافة) ותשעה מסגדים, קאנטרי קלאב בשיטת B.O.T מכיל בריכות שחייה ומכון כושר, חוות סוסים טיפולית ובנטבול.

ביישוב קיים מרכז מחקר ופיתוח (מו"פ) مركز أبحاث المثلث, המכיל מעל 15 חוקרים בוגרי תארים שלישיים ועוסק בקידום סטרט אפים, לרבות קידום מחקר בנושאי חקלאות ואנרגיה סולארית.

בכפר יש מפעל מוגן "מפעל שיקום למוגבלים" מעון יום לגילאי 3 חודשים עד 3 שנים, מרכז יום 21+ לטיפול והעסקה לבעלי פיגור שכלי קל עד בינוני ובית הקשיש.

4 קופות חולים, 2 טיפות חלב, ו-7 בתי מרקחת, מרכז רפואי תאלא המעניק שירותים רפואיים אזוריים, וסניף דואר.

ישנם 3 מפעלי שימורים בכפר אשר נחשבים מהגדולים במדינה, בנוסף 4 מפעלי בלוקים, מפעל פלסטיק, מפעל לייצור דבש, ועסקים רבים שוני נוספים.

היישוב קידם בשנים האחרונות פרויקטים בתחום הסביבה, הרכבת לוחות סולאריים מעל גגות מוסדות ציבוריים, פרויקט סביבה שווה והפרדת פסולת, תחנת מעבר אזורית לפינוי פסולת גושית, הכנת תכנית היערכות לשינוי אקלים, הקמת גינות ציבוריות ושתילת עצים ברחבי היישוב.

אחוז האקדמאיים בכפר נחשב מהאחוז הגבוה ביותר בארץ ביחס למספר התושבים, אשר כולל כל המקצועות וההתמחויות, 472 רופאים, מעל ל-150 עורכי דין, מהנדסים, מאות בוגרי חינוך וייצוג בכל מקצועות הלימוד האקדמאיים. הדירוג החברתי הכלכלי על בשנת 2023 ל-5 מתוך 10 (בינוני).

הוועדה הגיאוגרפית הגישה המלצות בפני שר הפנים לאישור חלוקת הכנסות ממחצבת ורד ועל שולחן הוועדה מונחת בקשה לדרישת העירייה לחלוקת הכנסות עם מחנה גולני.

העירייה מכינה תכניות אסטרטגיות לתוספת כניסות ליישוב מתחת לכביש 6 לשכונות המערביות, ועוד כניסה מכיוון מזרח (ממחלף ברטעה), והסדרת הכניסות והיציאות מכביש 65 וממחלף ורד. הקמת קריית חינוך בשכונת אלערק הכוללת הקמת בית ספר למנהיגות ומדעים, בית ספר יסודי, גני ילדים ומגרש שכונתי, הקמת אזור תעשייה ותעסוקה, תיאום מול נת"י לסלילת מסילת מנשה בצד המערבי לכביש 6, תכניות פיתוח למערך התחבורה ביישוב כולל תחבורה ציבורית וסלילת מסלולי אופניים הקמת בית ספר למחוננים, שדרוג אצטדיון הכדורגל לרמה של ליגה לאומית (קיים היתר בניה ובשלב של איגום תקציבים), פרויקט התחדשות עירונית במרכז היישוב בשיתוף עם הרשות להתחדשות עירונית, הקמת חניון רכב כבד, שדרוג הציר המסחרי בכניסה ליישוב, שיווק מגרשים בשלוש שכונות לזוגות צעירים אלחוארנה, סטאלין ועין וורדה.

מתקן המועצה הינו בניין מודרני אשר נבנה בשנת 1988, ומספר חברי המועצה כיום הוא 13 חברים בנוסף לראש העירייה.